

Title:	«Ο ρόλος της Εθνικής Τράπεζας στην συμφωνία δανείου του 1918 και οι επιπτώσεις στην οικονομία, την πολιτική και την κοινωνία στην Ελλάδα του μεσοπολέμου»
Year:	2020
Author:	Ειρήνη Α. Πέρρου
Abstract:	Το ελληνικό κράτος ήδη από τις απαρχές ακόμα της ύπαρξής του από τις αρχές της δεκαετίας του 1830, μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας από την Οθωμανική Αυτοκρατορία κινήθηκε σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο πολιτικών, μέσω των οποίων εξάλλου συγχρόνως είχε εκφραστεί άμεσα και το στοιχείο της προσπάθειας να καλύψει αφενός μεν τις διάφορες ανάγκες του. Ανάγκες δηλαδή που μπορεί να αφορούσαν το ζήτημα της ανάπτυξης, για παράδειγμα, των διαφόρων του βασικών υποδομών, όπως του οδικού, ή σιδηροδρομικού δικτύου ή αντίστοιχα υποδομών που είχαν σχέση με τα λιμάνια ή την ηλεκτροδότηση της χώρας. Σε αυτό το πλαίσιο είναι ενδεικτικό, ότι επίσης η Ελλάδα διαχρονικά είχε κληθεί να καλύψει διάφορες ανάγκες της, οι οποίες συνδέονταν με τομείς, όπως η άμυνά της. Ένας τέτοιος τομέας διαχρονικά άλλωστε, ήταν άμεσα συνδεδεμένος και με το πεδίο της εξωτερικής της πολιτικής και διπλωματίας. Μιας εξωτερικής πολιτικής που σε μεγάλο βαθμό, στην διάρκεια του 19ου αιώνα, αλλά και στις αρχές του 20ου αιώνα είχε «σφραγιστεί» από την λεγόμενη Μεγάλη Ιδέα. Η τελευταία αφορούσε ειδικότερα το ζήτημα του αλυτρωτισμού με την ένωση όλων των ελληνικών πληθυσμών στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου, των Βαλκανίων και της Μικράς Ασίας. Η διαδικασία κάλυψης των εξόδων των διαφόρων σχεδιασμών σε τομείς, όπως η εξωτερική πολιτική ή η άμυνα, ήταν άμεσα συνδεδεμένη, μεταξύ άλλων με την διαδικασία της εξασφάλισης δανείων. Αυτή η διαδικασία μάλιστα διαχρονικά είχε συνδεθεί στενά και με την λειτουργία του ελληνικού τραπεζιτικού συστήματος. Ενός συστήματος που θα κάνει τα πρώτα του βήματα, μέσα στον 19ο αιώνα, με την ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας, το Μάρτιο του 1841. Αργότερα αντίστοιχα, θα υπάρξει ένας πολλαπλασιασμός των διαφόρων τραπεζιτικών ιδρυμάτων στον ελληνικό χώρο, στοιχείο άλλωστε που θα προσφέρει πολλές περισσότερες επιλογές αναφορικά με το ζήτημα της δανειοδότησης τόσο του κράτους όσο και διαφόρων ιδιωτικών επιχειρήσεων. Είναι χαρακτηριστικό παράλληλα, ότι το 1927 θα λάβει χώρα επίσης και η ίδρυση ενός άλλου πολύ σημαντικού και ιστορικού τραπεζιτικού ιδρύματος, με άλλα λόγια, της Τράπεζας της Ελλάδος. Η ίδρυσή της πιο συγκεκριμένα μάλιστα, είχε γίνει με βάση τον Νόμο 3423/7-12-1927/ΦΕΚ Α' 298, με βάση το άρθρο 4 του από 15/9/1927 του Πρωτοκόλλου της Γενεύης, το οποίο υπεγράφη μεταξύ των Κυβερνήσεων Γαλλίας, Μ. Βρετανίας και Ιταλίας αφ' ενός και της Κυβέρνησης της Ελλάδας αφ' ετέρου, για την έγκριση ενός δανείου 9.000.000 λιρών στερλινών και οι λειτουργίες της άρχισαν τον Μάιο του 1927. Μάλιστα, η Τράπεζα της Ελλάδος από το 1928 και ως το 2002, οπότε εισήχθη το νόμισμα του ευρώ, ήταν παράλληλα υπεύθυνη και για την έκδοση του χαρτονομίσματος (δραχμών). Η Εθνική Τράπεζα από την άλλη, το 1918 θα χορηγήσει δάνειο στην ελληνική κυβέρνηση, το οποίο προοριζόταν για να καλύψει τις ανάγκες που είχαν προκύψει στο ελληνικό κράτος, μέσα από την συμμετοχή της στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο το προηγούμενο διάστημα, μετά από σχετικές πιέσεις των δυνάμεων της Αντάντ. Το συνολικό ποσό καθοριζόταν μάλιστα στα 282.462.000 φράγκα με ετήσιο τόκο 5%, ενώ την ίδια στιγμή για την κάλυψη του η Εθνική Τράπεζα δέχθηκε πιστώσεις από τα κρατικά θησαυροφυλάκια του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γαλλίας σε χρυσό. Παράλληλα, η Εθνική Τράπεζα καλούνταν, βάσει της εν λόγω συμφωνίας, να χορηγήσει στο ελληνικό κράτος εντός του 1918, το συνολικό ποσό των 750.000.000 εκατομμυρίων δραχμών για πολεμικούς σκοπούς. Λέξεις κλειδιά: Εθνική Τράπεζα, Ελληνικό κράτος, εξωτερική πολιτική και διπλωματία, δάνεια, εποχή μεσοπολέμου.

